

Demografie

SAMENVATTING

521.701 inwoners – groeiend aantal

- + 23.723 t.a.v. 2010
- Verwachting 2035: +45.870 inwoners
- Bevolkingsgroei grotendeels door internationale migratie (vooral uit Oost-Europa, Nederland en Azië)
- 19% van de bevolking is ouder dan 65 jaar

Groei van 36,3% 80+'ers t.a.v. 2010

91,6% heeft Belgische nationaliteit

15,3% is van niet-Belgische herkomst

- 44% van hen is van Nederlandse herkomst

217.983 huishoudens

- 32% van de huishoudens is een koppel zonder inwonende kinderen



521.701 INWONERS

521.701 inwoners tellen de 29 gemeenten van het Streekplatform Kempen in 2017, goed voor 8% van de Vlaamse inwoners. In 7 jaar tijd groeide het inwonersaantal met 23.723 inwoners, een toename met 4,8% ten aanzien van 2010. Een trend die nog niet onmiddellijk zal stoppen volgens de prognoses van het Federaal Planbureau.

De bevolkingsdichtheid bedraagt in 2017 352 inwoners per km². In de provincie Antwerpen is dit 642 inwoners per km². In Vlaanderen bedraagt de bevolkingsdichtheid 483 inwoners per km².

De drie gemeenten met het grootste inwonersaantal zijn Turnhout (43.575 inwoners), Heist-op-den-Berg (42.450 inwoners) en Geel (39.575 inwoners). De drie kleinste zijn Baarle-Hertog (2.712 inwo-

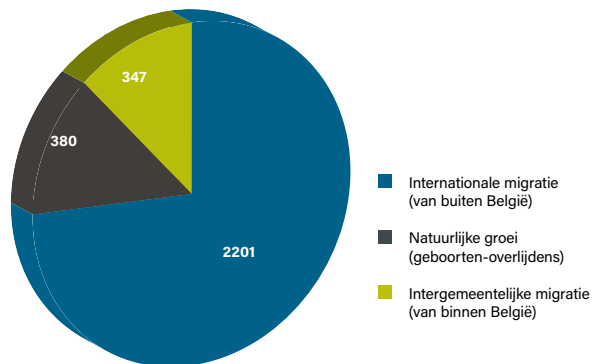
ners), Vorselaar (7.782 inwoners) en Merksplas (8.710 inwoners). Gemiddeld telt een Kempense gemeente net geen 18.000 inwoners. De drie sterkste groeiers in inwonersaantal, ten aanzien van 2010, zijn Baarle-Hertog (+8,3%), Hoogstraten (+7,5%) en Geel (+6,9%). Lille (+1,1%), Herselt (+1,2%) en Merksplas (+1,5%) kennen ten aanzien van 2010 de geringste groei in de bevolking.

Kijken we specifiek naar de aard van de bevolkingsgroei in 2016 dan zien we dat de natuurlijke groei – meer geboorten dan sterftegevalen – slechts 13% van de groei ten aanzien van 2015 verklaart. De migratie vanuit andere gemeenten binnen België is goed voor 12%. Drie kwart van de bevolkingsgroei van 2016 t.a.v. 2015 in de Kempen kan verklaard worden door internationale migratie.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	prognose 2035
Streekplatform Kempen	497.978	502.381	506.487	509.458	512.089	515.800	520.156	521.701	566.656
Provincie Antwerpen	1.754.493	1.772.230	1.790.022	1.801.195	1.808.055	1.816.875	1.829.223	1.839.559	1.987.868
Vlaanderen	6.275.689	6.323.080	6.369.684	6.401.612	6.425.665	6.454.914	6.494.165	6.529.404	7.012.437

Tabel 1: Inwonersaantallen 2010-2017 en prognose 2035 (bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)





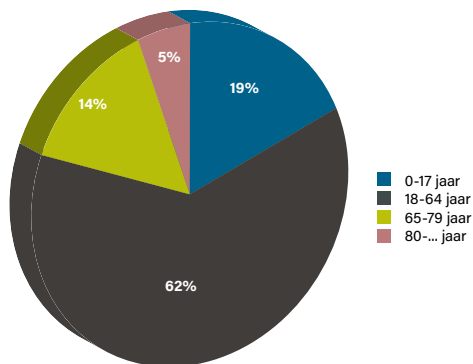
Figuur 1: Aandeel migratie en natuurlijke aangroei in Kempense bevolkingstoename van 2016 (bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Natuurlijke groei (geboorten-overlijdens)	1.208	1.101	591	626	918	350	380
Intergemeentelijke migratie (van binnen België)	1.207	988	1.069	1.218	1.225	648	347
Internationale migratie (van buiten België)	2.054	1.647	1.246	1.311	1.595	1.959	2.201

Tabel 2: Loop van de bevolking Streekplatform Kempen, 2010-2016 (bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

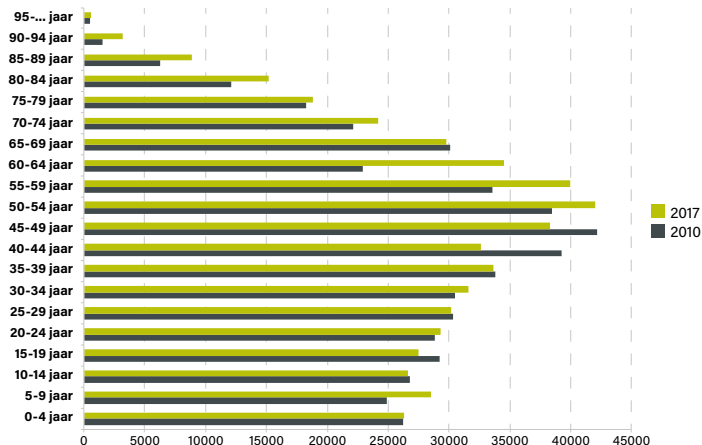
DE VERGRIJZING IS EEN REALITEIT

5,3% van de Kempense bevolking is ouder dan 80 jaar in 2017. 52 inwoners zijn zelfs ouder dan 100 jaar. De grootste groep van de Kempense inwoners is in 2017 op beroepsactieve leeftijd. 62% of 323.397 inwoners zijn tussen de 18 en de 65 jaar. Net geen 100.000 inwoners of 19% zijn jonger dan 18 jaar.



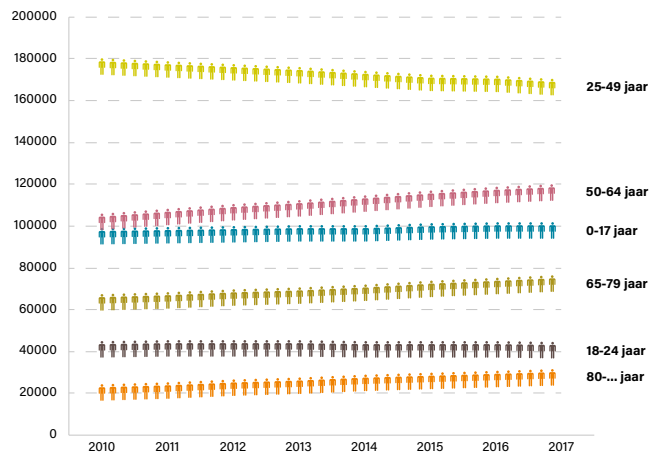
Figuur 2: Samenstelling van de Kempense bevolking volgens leeftijd, 2017 (bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

Zoomen we meer in detail in op de leeftijden van de Kempense inwoners dan zien we in onderstaande figuur de “medioren”, de leeftijdsgroepen tussen 45-49, 50-54 en 55-59 jaar de grootste aantallen kennen. Opvallend is ook dat er minder 0 tot en met 4-jarigen zijn dan dat er 5 tot en met 9-jarigen zijn.



Figuur 3: Inwoners Streekplatform Kempen volgens leeftijd, 2010 (grijs) en 2017 (groen) (bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

Kijken we terug in de tijd naar de Kempense bevolking dan zien we dat er een groene en een grijze evolutie is. De leeftijdsgroep 0 tot en met 17 jaar kent een kleine groei (+2,9%), de groep 18 tot en met 24 jaar is de laatste 7 jaar stabiel gebleven. De leeftijdsgroepen ouder dan 50 zijn allen groeiende de laatste jaren, met een enorme groei in de groep 80-plussers, +36,3% ten aanzien van 2010. De cohortes 50-64 jaar en 65-79 jaar nemen elk +14% toe als we 2017 vergelijken met 2010. Een daling van het inwonersaantal doet zich voor in de groep 25 tot en met 49 jaar.

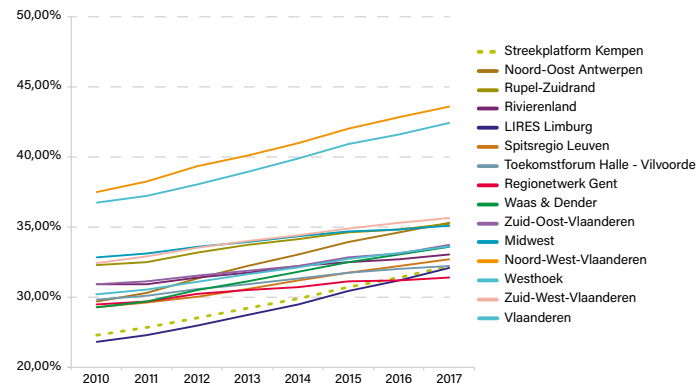


Figuur 4: Evolutie Kempense bevolking volgens leeftijd, 2010-2017
(bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

De groene druk, het aantal 0 tot 19-jarigen t.o.v. het aantal 20 tot en met 64-jarigen, is de laatste zeven jaar lichtjes toegenomen tot 34,9% in 2017. In Vlaanderen is de groene druk 37,9%. Slechts twee sociaaleconomische streekwerkingen hebben een lagere groene druk als de Kempen, nl. RESOC Noord-West-Vlaanderen en LIRES Limburg.

De grijze druk, het aantal 65+'ers t.o.v. het aantal 20 tot en met 64-jarigen is sterk aan het groeien. In 2017 kent de Kempen een grijze druk van 32,2%, waar die in 2010 27,3% was. De Vlaamse grijze druk neemt ook toe tot 33,6% in 2017. In de periode 2010-2017

is de grijze druk in de Kempen naar het Vlaamse gemiddelde gegroeid. De grijze druk in de Kempen nam de laatste 7 jaar met 4,9pp toe. Enkel in de streken Noord-West-Vlaanderen, Westhoek, Noord-Oost Antwerpen en LIRES Limburg kende men een sterkere toename. Al blijven we wel een regio met een relatief lage grijze druk.

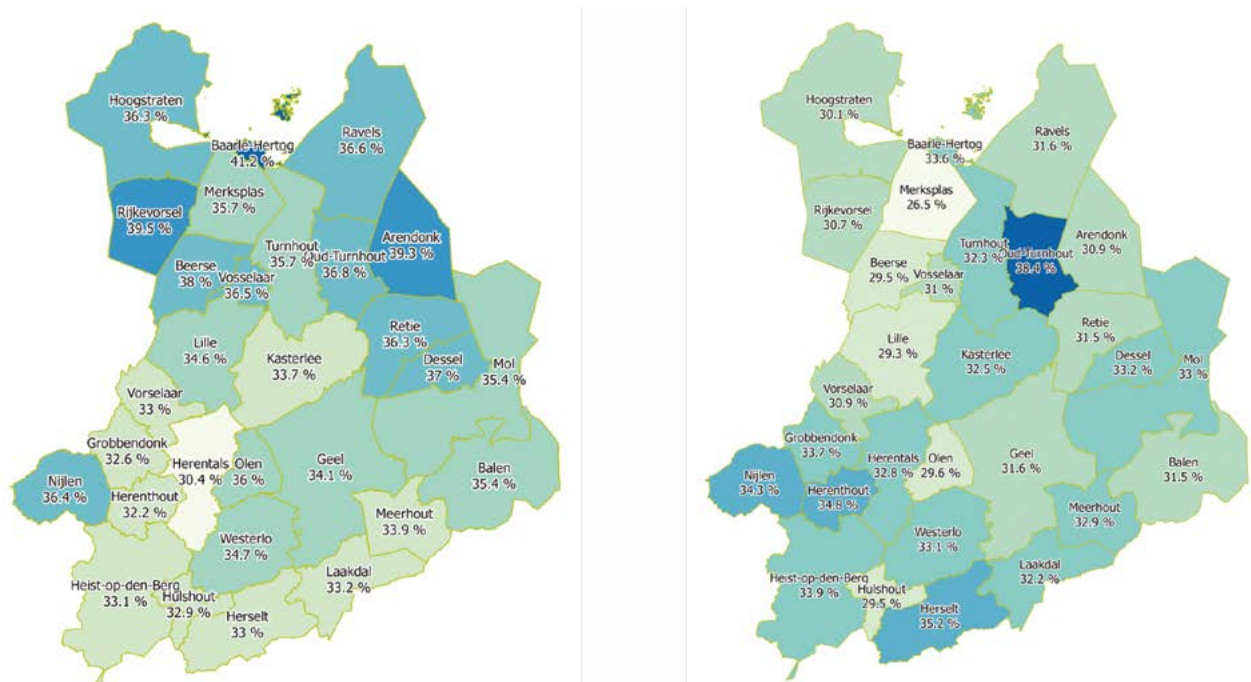


Figuur 5: Evolutie grijze druk sociaaleconomische streekwerkingen en Vlaanderen, 2010-2017 (bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

Binnen de Kempen varieert de groene en grijze druk in de gemeenten. De “Noorderkempen” kent een grotere groene druk, met als koploper de gemeente Rijkvorsel met een groene druk van 39,5%. Herentals heeft met 30,4% de laagste groene druk.

In figuur 6 kunt u zien dat de grijze druk diffuser verspreid is over de Kempense gemeenten. De gemeente Oud-Turnhout heeft met 38,4% de hoogste grijze druk van de 29 Kempense gemeenten van

het Streekplatform Kempen. De gemeente Merksplas heeft met 26,5% de laagste grijze druk binnen de Kempen.

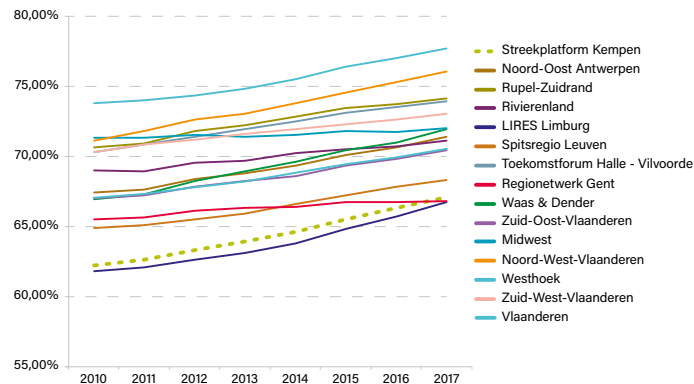


Figuur 6: Groene (links) en grijze druk (rechts) van de Kempense gemeenten, 2017
(bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

GROEIENDE DEPENDENTIE VAN LEEFTIJDGROEPEN OP NIET-ACTIEVE LEEFTIJD T.O.V. DE 'ACTIEVEN'

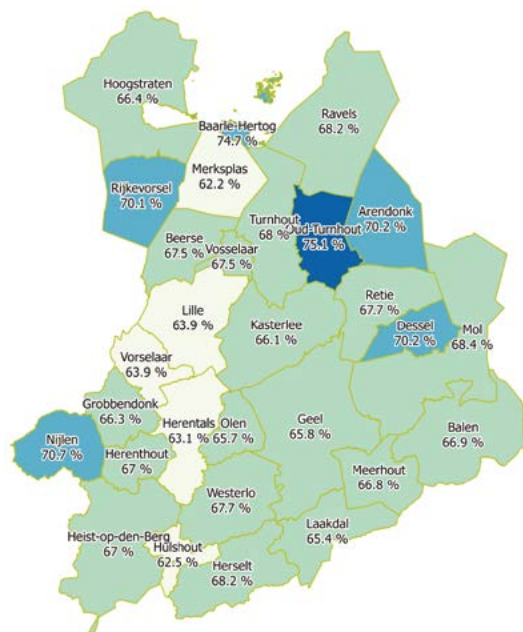
De vergroening en vergrijzing van de bevolking kan gezamenlijk uitgedrukt worden in een dependentiecoëfficiënt. Deze geeft de verhouding weer van de 0 tot en met 19-jarigen én de 65+'ers ten opzichte van de 20 tot en met 64-jarigen. Kort door de bocht vertaalt, zegt deze coëfficiënt hoeveel het percentage "afhankelijken" is in een maatschappij, of in economische termen de druk op de "productieve bevolking". Met andere woorden de dependentiecoëfficiënt zegt hoeveel 0 tot 19-jarigen + 65+'ers er zijn voor 100 20 tot en met 64-jarigen.

In 2017 is de Kempense dependentiecoëfficiënt 67,1%. Het Vlaamse gemiddelde is 70,5%. Deze dependentiecoëfficiënt is groeiende. Vooral omdat er door de vergrijzing meer Kempenaren van de noemer naar de teller verhuizen in deze coëfficiënt. De dependentiecoëfficiënt nam in de Kempen in de laatste 7 jaar toe met 4,9pp (een gelijke toename als de grijze druk), in Vlaanderen groeide de dependentiecoëfficiënt met 3,5pp ten aanzien van 2010. Enkel de sociaaleconomische streek Waas en Dender kende een grotere toename in zijn dependentiecoëfficiënt in dezelfde periode. Ondanks deze sterke toename kent de Kempen toch een lagere dependentiecoëfficiënt dan andere streken in Vlaanderen.



Figuur 7: Evolutie dependentiecoëfficiënt sociaaleconomische streekwerken en Vlaanderen, 2010-2017 (bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies. cijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

Binnen de 29 Kempense gemeenten varieert de dependentiecoëfficiënt van 62,2% in Merksplas tot 75,10% in Oud-Turnhout. Oud-Turnhout (+10,1pp), Westerlo (+8,4pp), Olen (+7,8pp) en Meerhout (+7,8pp) kenden de laatste zeven jaar de sterkste toename in de dependentiecoëfficiënt.



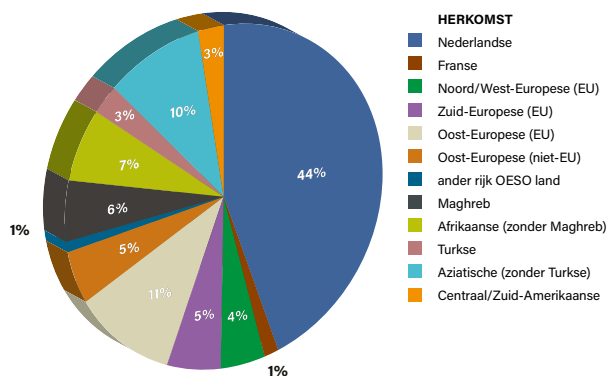
Figuur 8: *Dependentiecoëfficiënt van de Kempense gemeenten, 2017*
(bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Groene druk	34,90%	34,80%	34,70%	34,70%	34,60%	34,80%	34,90%	34,90%
Grijze druk	27,30%	27,80%	28,50%	29,20%	29,90%	30,70%	31,40%	32,20%
Dependentiecoëfficiënt	62,20%	62,60%	63,30%	63,90%	64,60%	65,50%	66,30%	67,10%

Tabel 3: *Enkele demografische parameters Streekplatform Kempen, 2010-2017*
(bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

MEER DAN 90% IS BELG

In 2017 waren 80.022 Kempenaren van niet-Belgische herkomst (15,3%). 43.908 inwoners hebben niet de Belgische nationaliteit, dat is 8,4%. Ter vergelijking in Vlaanderen gaat het om 20,6% van de bevolking die van niet-Belgische herkomst is en 8,6% heeft niet de Belgische nationaliteit. 44% van de inwoners van niet-Belgische herkomst zijn van Nederlandse herkomst. In onderstaande figuur vindt u de herkomstpercentages voor de Kempense inwoners.



Figuur 8: Herkomstlanden van inwoners van niet-Belgische origine binnen het Streekplatform Kempen, 2017 (bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies. incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

De regio kent bij de inwoners van niet-Belgische herkomst een toename van 34,1% (+20.618 inwoners) ten aanzien van 2010. In Vlaanderen was deze groei +35,6%. Een kwart van deze groei bij inwoners van niet-Belgische origine is toe te schrijven aan inwoners met een Oost-Europese herkomst van binnen de Europese Unie (+5.359 inwoners). Andere groeiende herkomstregio's zijn Nederland (+3.757 inwoners) en Azië (+ 3.417 inwoners).

217.983 HUISHOUDENS

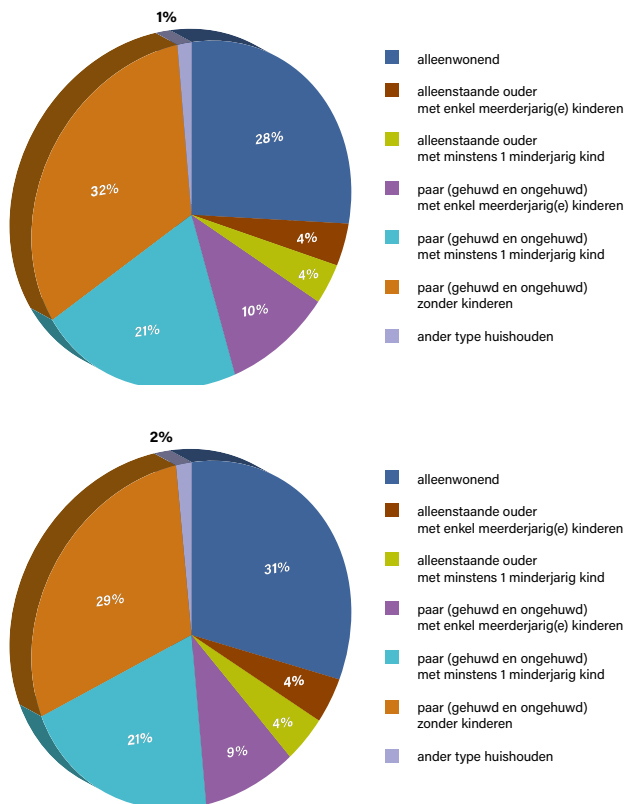
De 521.701 Kempense inwoners zijn goed voor 217.983 huishoudens in 2017. Ten aanzien van 2010 groeide het aantal Kempense huishoudens met 7%. In Vlaanderen was de groei 5%.

28% van de Kempense huishoudens bestaat uit een alleenwonend persoon. Dat zijn er 8.369 meer dan in 2010 (+2pp). 32% van de Kempense huishoudens is een koppel zonder (inwonende) kinderen (+5.345 t.a.v. 2010), een stabiel aandeel ten aanzien van 2010.

De gemiddelde huishoudgrootte in onze regio is 2,37 personen per huishouden, in Vlaanderen is dat 2,33. In 2010 was de gemiddelde huishoudgrootte nog 2,43 personen per huishouden.

De Kempense huishoudens worden met andere woorden kleiner, een evolutie die zich in heel Vlaanderen voordoet.

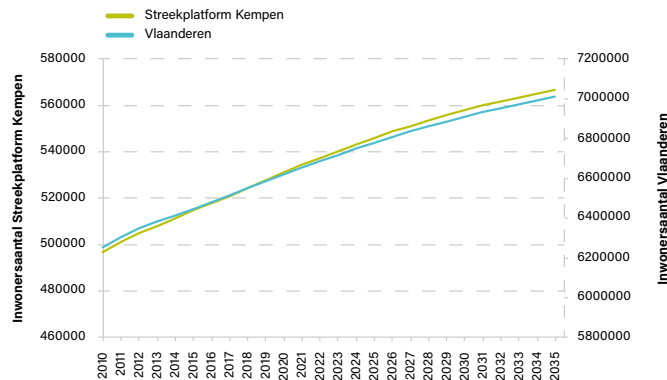
In vergelijking met Vlaanderen kent de Kempen een lager aandeel alleenwonende huishoudens en een hoger aandeel kinderloze koppels.



Figuur 9: Samenstelling Kempense huishoudens (boven) en Vlaanderen (onder), 2017 (bron: FOD Binnenlandse Zaken via provincies. incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

BLIJVENDE GROEI VAN DE BEVOLKING, MAAR DALING VAN DE BEVOLKING TUSSEN 18 EN 65 JAAR

Statistiek Vlaanderen verwacht in 2035 voor de 29 gemeenten van het Streekplatform Kempen een bevolkingsgroei van 8,2% ten aanzien van 2017 (+45.870 inwoners). Voor Vlaanderen wordt een iets kleinere groei van 7,3% verwacht. Tegen 2032 zouden er meer dan 560.000 inwoners zijn in de Kempen.



Figuur 10: Evolutie inwonersaantal Streekplatform Kempen (linkeras) en Vlaanderen (rechteras), 2010-2035. 2010-2017 zijn reële inwonerscijfers, vanaf 2018 betreft het prognoses (bron: Statistiek Vlaanderen via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)



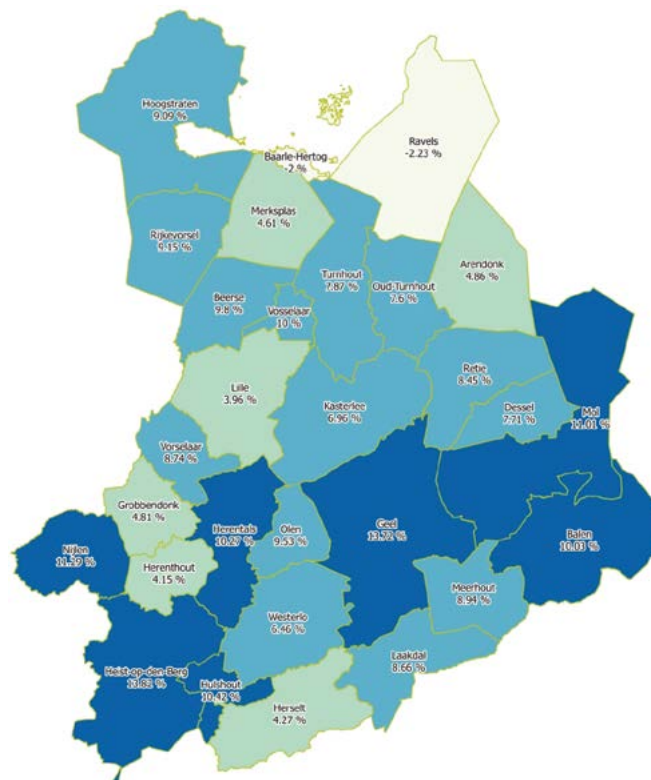


Figuur 11: Groeipercentage bevolking Vlaamse streekwerkingen 2035 t.o.v. 2017
(bron: Statistiek Vlaanderen via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

Kijken we naar de andere streekwerkingen dan zien we dat het Toekomstforum Halle-Vilvoorde de sterkst groeiende regio zal zijn met een verwachte groei van 9,9%. Gevolgd door onze burens van Rivierenland met een verwachte bevolkingstoename van 8,9% in 2035 en regio Zuid-Oost-Vlaanderen +8,6%. Streekplatform Kempen is binnen Vlaanderen de sociaaleconomische regio die de vierde grootste bevolkingsgroei verwacht.

Binnen de Kempen wordt de grootste groei tegen 2035 verwacht in de gemeenten Heist-op-den-Berg +13,8% (5.860 inwoners) en Geel +13,7% (5.428 inwoners). Voor de gemeenten Ravels (-331 inwoners) en Baarle-Hertog (-54 inwoners) ziet het Planbureau een krimp in het bevolkingsaantal van 2% in de prognoses naar 2035.

In 2035 zal de samenstelling van onze bevolking volgens leeftijd er anders uitzien. In 2017 is 18,7% van de Kempense inwoners jonger dan 18 jaar, 62% is op beroepsactieve leeftijd (18 tot en met 64 jaar), 14% is tussen de 65 en de 80 jaar oud en 5,3% is ouder dan 80 jaar. Volgens de prognoses blijft het aantal -18-jarigen stabiel met 18,6%. De bevolking op beroepsactieve leeftijd daalt naar een aandeel van 54,5%. 18,5% van de Kempense inwoners zal tussen de 65 en de 80 jaar oud zijn en 8,4% ouder dan 80 jaar.



Figuur 12: Groeipercents inwoners Kempense gemeenten 2035 t.o.v. 2017
(bron: Statistiek Vlaanderen via provincies.incijfers - verwerking Streekplatform Kempen)

	2017	2020	2025	2030	2035
Bevolkingsprognose	520.786	531.266	546.011	557.964	566.656
Prognose 18-64 jaar	322.783	322.524	317.877	312.687	308.724
Prognose 65+	100.536	109.089	124.801	141.485	152.672

Tabel 4: Bevolkingsprognose Streekplatform Kempen, 2017-2035 (bron: Statistiek Vlaanderen via provincies.incijfers - verwerking Streekplatform Kempen)



Foto: Christophe Hermans



Demografie

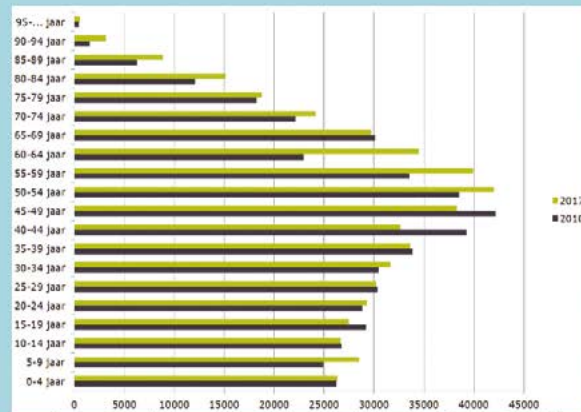


521.707 Kempenaren



3/4de internationale migratie

2035 +45.870



Inwoners Streekplatform Kempen volgens leeftijd, 2010 (grijs) en 2017 (groen)



34,9% =

Groene druk



32,2%

Grijze druk



67,1%

Dependentiecoëfficiënt



91,6% =

Nationaliteit = Belg